

Obsah

1.	Úvod	11
2.	Vymezení základních pojmů	15
2.1.	Kariéra	15
2.2.	Kariérový vývoj	16
2.3.	Kariérové rozhodování	16
2.4.	Volba povolání	16
2.5.	Volba další vzdělávací dráhy	17
2.6.	Profesní orientace	18
2.7.	Kariérové poradenství	18
2.8.	Kariérová výchova	19
2.9.	Dovednosti řízení vzdělávací a profesní dráhy	19
3.	Vybrané koncepte kariérových teorií	21
3.1.	Strukturální a procesuální přístupy	21
3.2.	Kategorizace kariérových teorií podle Pattonové a McMahonové	22
3.3.	Hugo Münsterberg	23
3.4.	Frank Parsons	25
3.5.	John L. Holland	25
3.5.1.	Pracovní typy osobnosti	26
3.5.2.	Typy pracovního prostředí	27
3.6.	Eli Ginzberg a jeho spolupracovníci	29
3.7.	Donald E. Super	31
3.7.1.	Stadium růstu	33
3.7.2.	Stadium zkoumání	34
3.7.3.	Stadium budování	34
3.7.4.	Stadium udržování	34
3.7.5.	Stadium odpoutání	35
3.8.	Lubomír Mojžíšek	35

3.9.	Anne Roeová	36
3.10.	John D. Krumboltz	37
3.10.1.	Genetické předpoklady a speciální schopnosti	38
3.10.2.	Podmínky životního prostředí a události	38
3.10.3.	Zážitky učení	39
3.10.4.	Dovednosti v úkolovém přístupu	39
3.11.	Sociálně-kognitivní kariérová teorie	40
4.	Zhodnocení ontogenetických charakteristik a kariérové připravenosti adolescentů	43
4.1.	Sociální vývoj	44
4.2.	Vývoj zájmů	44
4.3.	Perspektivní orientace	45
4.4.	Kariérová připravenost	45
4.5.	Taxonomie překážek volby povolání adolescentů	46
4.6.	Rizika volby povolání žáků	47
5.	Kariérové poradenství pro žáky a jeho institucionální podpora	49
5.1.	Systém kariérového poradenství v České republice	50
5.2.	Kariérové poradenství ve školských poradenských zařízeních	51
5.2.1.	Pedagogicko-psychologické poradny	51
5.2.2.	Speciálně pedagogická centra	52
5.3.	Kariérové poradenství na školách	52
5.4.	Výchovný poradce	53
5.5.	Školní psycholog	55
5.6.	Školní speciální pedagog	56
5.7.	Třídní učitelé	57
5.8.	Odborná kvalifikace poradenských pracovníků	58
5.9.	Kariérové poradenství v resortu práce a sociálních věcí	58
5.10.	Využívání služeb kariérového poradenství	60
6.	Kariérová výchova žáků a její zastoupení v kurikulárních dokumentech	61
6.1.	Kariérová výchova v nižším sekundárním vzdělávání	61
6.2.	Tematický okruh Svět práce	63
6.3.	Kariérová výchova ve vyšším sekundárním vzdělávání	64
7.	Faktory působící na kariérové rozhodování žáků – poznatky z českých a zahraničních výzkumů	67
7.1.	Vliv sociálního okolí na kariérové rozhodování žáků	67
7.1.1.	Nukleární rodina	67
7.1.2.	Vrstevníci, vrstevnické skupiny a přátelé	69

7.1.3.	Učitelé a poradenští pracovníci	70
7.2.	Míra autonomie žáků v rozhodovacím procesu	71
7.3.	Přístup rodičů ke kariérovému rozhodování a používané strategie	71
7.3.1.	Rodiče s vyšším socioekonomickým statusem	71
7.3.2.	Rodiče s nižším socioekonomickým statusem	72
7.4.	Vliv rodiny na vzdělanostní a profesní aspirace žáků	73
7.5.	Další zdroje vlivů a informací působících na kariérové rozhodování	76
8.	Rozhodování žáků základních škol a jejich rodičů o volbě povolání – kvalitativně orientované empirické šetření	79
8.1.	Metodologie empirického šetření	79
8.2.	Volba povolání: kdo je expertem?	81
8.3.	Strategie uplatňované rodiči při volbě povolání	83
8.3.1.	Nepodmíněná akceptace	85
8.3.2.	Podmíněná akceptace	86
8.3.3.	Hledání kompromisu	87
8.3.4.	Uplatnění rodičovské síly	87
8.3.5.	Smíšené strategie	88
8.3.6.	Další rodičovské strategie	90
8.4.	Dílčí fáze rozhodování u žáků	90
8.4.1.	Fáze 1 – Orientace na volbu povolání a definování životních cílů	90
8.4.2.	Fáze 2 – Zjišťování všeobecných informací, sebepoznávání a sebehodnocení	93
8.4.3.	Fáze 3 – Rozhodování o typu střední školy a oboru vzdělání	94
8.4.4.	Fáze 4 – Vyhledávání konkrétních vzdělávacích institucí	95
8.4.5.	Fáze 5 – Zjišťování podrobných informací o možných alternativách	96
8.4.6.	Fáze 6 – Redukce alternativ	97
8.4.7.	Fáze 7 – Konečné rozhodnutí	97
8.4.8.	Období po odevzdání přihlášky na střední školu	98
8.5.	Návrh longitudinálního programu profesní orientace	99
8.5.1.	První etapa	99
8.5.2.	Druhá etapa	99
8.5.3.	Třetí etapa	99
8.5.4.	Čtvrtá etapa	100
8.5.5.	Pátá etapa	100
8.6.	Podmínky přijímacího řízení jako stěžejní kritérium volby povolání	100
8.6.1.	Popis podmínek přijímacího řízení u studovaných žáků	101
8.6.2.	Přijímací řízení jako limitující faktor a kritérium selekce	102
8.6.3.	Eliminace rizika bezprizornosti	104
8.6.4.	Prožívání žáků	105
9.	Závěr	109

Souhrn	115
Summary	117
Literatura	119
Seznam tabulek	132
Seznam obrázků	133
Jmenný a věcný rejstřík	135
8. Rozhodovací procesy a jejich podstata	135
8.1. Účel a obsah rozhodovacího procesu	135
8.2. Typy rozhodovacích procesů	135
8.3. Faktory ovlivňující rozhodovací proces	135
8.4. Metody rozhodování	135
8.5. Etapy rozhodovacího procesu	135
8.6. Výsledky rozhodovacího procesu	135
8.7. Závěr	135
8.8. Seznam literatury	135
8.9. Seznam obrázků	135
8.10. Seznam tabulek	135
8.11. Seznam rejstříků	135
8.12. Seznam příloh	135
8.13. Seznam odkazů	135
8.14. Seznam poznámek	135
8.15. Seznam poznámek na okraji	135
8.16. Seznam poznámek na konci	135
8.17. Seznam poznámek na začátku	135
8.18. Seznam poznámek na středě	135
8.19. Seznam poznámek na konci	135
8.20. Seznam poznámek na začátku	135
8.21. Seznam poznámek na středě	135
8.22. Seznam poznámek na konci	135
8.23. Seznam poznámek na začátku	135
8.24. Seznam poznámek na středě	135
8.25. Seznam poznámek na konci	135
8.26. Seznam poznámek na začátku	135
8.27. Seznam poznámek na středě	135
8.28. Seznam poznámek na konci	135
8.29. Seznam poznámek na začátku	135
8.30. Seznam poznámek na středě	135
8.31. Seznam poznámek na konci	135
8.32. Seznam poznámek na začátku	135
8.33. Seznam poznámek na středě	135
8.34. Seznam poznámek na konci	135
8.35. Seznam poznámek na začátku	135
8.36. Seznam poznámek na středě	135
8.37. Seznam poznámek na konci	135
8.38. Seznam poznámek na začátku	135
8.39. Seznam poznámek na středě	135
8.40. Seznam poznámek na konci	135
8.41. Seznam poznámek na začátku	135
8.42. Seznam poznámek na středě	135
8.43. Seznam poznámek na konci	135
8.44. Seznam poznámek na začátku	135
8.45. Seznam poznámek na středě	135
8.46. Seznam poznámek na konci	135
8.47. Seznam poznámek na začátku	135
8.48. Seznam poznámek na středě	135
8.49. Seznam poznámek na konci	135
8.50. Seznam poznámek na začátku	135
8.51. Seznam poznámek na středě	135
8.52. Seznam poznámek na konci	135
8.53. Seznam poznámek na začátku	135
8.54. Seznam poznámek na středě	135
8.55. Seznam poznámek na konci	135
8.56. Seznam poznámek na začátku	135
8.57. Seznam poznámek na středě	135
8.58. Seznam poznámek na konci	135
8.59. Seznam poznámek na začátku	135
8.60. Seznam poznámek na středě	135
8.61. Seznam poznámek na konci	135
8.62. Seznam poznámek na začátku	135
8.63. Seznam poznámek na středě	135
8.64. Seznam poznámek na konci	135
8.65. Seznam poznámek na začátku	135
8.66. Seznam poznámek na středě	135
8.67. Seznam poznámek na konci	135
8.68. Seznam poznámek na začátku	135
8.69. Seznam poznámek na středě	135
8.70. Seznam poznámek na konci	135
8.71. Seznam poznámek na začátku	135
8.72. Seznam poznámek na středě	135
8.73. Seznam poznámek na konci	135
8.74. Seznam poznámek na začátku	135
8.75. Seznam poznámek na středě	135
8.76. Seznam poznámek na konci	135
8.77. Seznam poznámek na začátku	135
8.78. Seznam poznámek na středě	135
8.79. Seznam poznámek na konci	135
8.80. Seznam poznámek na začátku	135
8.81. Seznam poznámek na středě	135
8.82. Seznam poznámek na konci	135
8.83. Seznam poznámek na začátku	135
8.84. Seznam poznámek na středě	135
8.85. Seznam poznámek na konci	135
8.86. Seznam poznámek na začátku	135
8.87. Seznam poznámek na středě	135
8.88. Seznam poznámek na konci	135
8.89. Seznam poznámek na začátku	135
8.90. Seznam poznámek na středě	135
8.91. Seznam poznámek na konci	135
8.92. Seznam poznámek na začátku	135
8.93. Seznam poznámek na středě	135
8.94. Seznam poznámek na konci	135
8.95. Seznam poznámek na začátku	135
8.96. Seznam poznámek na středě	135
8.97. Seznam poznámek na konci	135
8.98. Seznam poznámek na začátku	135
8.99. Seznam poznámek na středě	135
8.100. Seznam poznámek na konci	135